

AFGØRELSER

RÅDETS AFGØRELSE

af 19. december 2011

om Det Europæiske Atomenergifællesskabs rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område (2012-2013)

(2012/93/Euratom)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 7,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen fremsat efter høring af Det Videnskabelige og Tekniske Udvalg,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Fælles nationale og europæiske bestræbelser på forsknings- og uddannelsesområdet spiller en afgørende rolle for at fremme og sikre den økonomiske vækst og borgernes velfærd i Europa.

(2) Det Europæiske Atomenergifællesskabs rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område (2012-2013) (i det følgende »rammeprogrammet«) bør være et supplement til Den Europæiske Unions øvrige forskningspolitiske aktiviteter, der er nødvendige for at gennemføre Europa 2020-strategien, som Det Europæiske Råd vedtog den 17. juni 2010, herunder navnlig aktiviteterne inden for uddannelse, konkurrenceevne og innovation, industri, beskæftigelse og miljø.

(3) Rammeprogrammet bør være baseret på resultaterne af det syvende rammeprogram, som blev vedtaget ved Rådets afgørelse 2006/970/Euratom af 18. december 2006 om det syvende rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område (2007 til 2011) ⁽³⁾, samtidig med at der lægges nødvendig større vægt på nuklear sikkerhed som bidrag til nyorientering af den nukleare forskning. Programmet bør også bidrage til opbygningen af det europæiske forskningsrum og udviklingen af vidensøkonomien og vidensamfundet i Europa.

(4) Rammeprogrammet bør bidrage til gennemførelsen af »Innovation i EU«, som er et af de flagskibsinitiativer for Europa 2020, der fremgår af Rådets konklusioner vedtaget på mødet den 25. og den 26. november 2010, ved at fremme konkurrencen inden for videnskabelig topkvalitet og fremskynde udviklingen af vigtige nye innovationer på kerneenergiområdet, særlig inden for fusion og nuklear sikkerhed, samt bidrage til at imødegå energi- og klimaændringsudfordringerne.

(5) Det Europæiske Råd bekræftede på mødet den 8. og den 9. marts 2007 i forbindelse med energipolitikken for Europa, at det er op til den enkelte medlemsstat at afgøre, om den skal anvende kernekraft, og understregede, at dette skal ske under stadig forbedring af den nukleare sikkerhed og af håndteringen af radioaktivt affald. Det anerkendes desuden, at kernekraft for tiden spiller en rolle som »broteknologi« i visse medlemsstater.

(6) Til trods for kerneenergiens potentielle indvirkning på energiforsyningen og den økonomiske udvikling kan alvorlige nukleare ulykker bringe menneskers helbred i fare. Derfor bør der lægges størst mulig vægt på nukleare sikkerhedsaspekter og, om nødvendigt, sikringsaspekter i rammeprogrammet. Sikringsaspekterne i rammeprogrammet bør begrænses til Det Fælles Forskningscenters (JRC) direkte aktioner.

(7) Med den strategiske energiteknologiplan for EU (SET-planen), fastsat i Rådets konklusioner af 28. februar 2008, fremskyndes udviklingen af en række lav-CO₂-teknologier. Det Europæiske Råd blev på mødet den 4. februar 2011 enige om, at Unionen og medlemsstaterne ville fremme investeringer i vedvarende energikilder og sikre og bæredygtige lav-CO₂-teknologier og fokusere på at gennemføre de teknologiprioriteter, der er fastsat i SET-planen.

(8) Fællesskabet har skabt et fuldt integreret enhedsprogram for fusionsforskning, som har opnået en ledende rolle inden for udvikling af fusion som energikilde.

(9) Efter Rådets afgørelse af 20. december 2005 tilsluttede Fællesskabet sig rammeaftalen International Collaboration on Research and Development of Generation-IV International Forum (GIF) den 11. maj 2006. GIF samordner

⁽¹⁾ Udtalelse af 17. november 2011 (endnu ikke offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*). Udtalelse afgivet på grundlag af en ikke-obligatorisk høring.

⁽²⁾ EUT C 318 af 29.10.2011, s. 127. Udtalelse afgivet på grundlag af en ikke-obligatorisk høring.

⁽³⁾ EUT L 400 af 30.12.2006, s. 60.

det multilaterale samarbejde inden for forskning i prækonceptuelt design for en række avancerede nukleare systemer, som også har til formål på tilfredsstillende vis at løse de problemer med hensyn til nuklear sikkerhed, affald, spredning og offentlighedens opfattelse, der er relevante for rammeprogrammet.

- (10) I Rådets konklusioner om behovet for kompetencer på det nukleare område, som blev vedtaget på samlingen den 1.-2. december 2008, erkendes det, at det er nødvendigt, at der i EU opretholdes et højt uddannelsesniveau på det nukleare område.
- (11) Kommissionen modtog i 2010 de endelige rapporter om den eksterne vurdering af implementeringen og resultaterne af Fællesskabets aktiviteter inden for nuklear forskning for perioden 2007-2009, herunder både direkte og indirekte aktioner.
- (12) Virkeliggørelsen af den internationale termonukleare forsøgsreaktor (ITER) i Europa skal i overensstemmelse med aftalen af 21. november 2006 om oprettelse af Den Internationale Fusionsenergiorganisation for ITER, der skal forestå den fælles gennemførelse af ITER-projektet ⁽¹⁾, udgøre det centrale element i fusionsforskningen under rammeprogrammet.
- (13) De aktiviteter, Fællesskabet gennemfører med henblik på at virkeliggøre ITER, herunder især opførelsen af ITER i Cadarache og gennemførelsen af forskning og udvikling inden for ITER-teknologi under rammeprogrammet, skal styres af det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (Energ fra Fusion) i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2007/198/Euratom af 27. marts 2007 om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling og om tilståelse af fordele til det ⁽²⁾.
- (14) Forskningsaktiviteter, der støttes af rammeprogrammet, skal gennemføres under overholdelse af grundlæggende etiske principper, herunder dem, som kommer til udtryk i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.
- (15) I denne afgørelse bør der fastlægges en finansieringsramme for hele rammeprogrammets varighed, der skal udgøre det primære referencegrundlag for budgetmyndigheden i forbindelse med den årlige budgetprocedure, som angivet i punkt 37 i den interinstitutionelle aftale af 17. maj 2006 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forsvarlig økonomisk forvaltning ⁽³⁾.
- (16) JRC bør bidrage til at levere kundeorienteret videnskabelig og teknologisk støtte til udformning, udvikling, gennemførelse og overvågning af Unionens politikker med større fokus på sikkerhedsforskning og sikringsforskning. I denne henseende bør JRC fortsat fungere

som et uafhængigt referencecenter for videnskab og teknologi i Unionen på de områder, hvor det har særlig kompetence. JRC bør navnlig have den nødvendige kapacitet til at kunne levere uafhængig videnskabelig og teknisk ekspertise på området nukleare driftsforstyrrelser og ulykker.

- (17) Det internationale og globale aspekt af de europæiske forskningsaktiviteter er vigtigt med henblik på at opnå fælles fordele. Rammeprogrammet bør være åbent for deltagelse for lande, der har indgået de nødvendige aftaler med henblik herpå, samt for deltagelse for enheder fra tredjelande og internationale organisationer for videnskabeligt samarbejde på projektniveau og på gensidigt fordelagtigt grundlag.
- (18) Rammeprogrammet bør medvirke til udvidelsen af Unionen ved at yde videnskabelig og teknologisk støtte til kandidatlandene for at hjælpe dem med at indføre gældende EU-ret og for at integrere dem fuldt ud i det europæiske forskningsrum.
- (19) I meddelelsen fra Kommissionen af 26. marts 2009 om nuklear ikke-spredning anerkendes den rolle, som JRC spiller for sikkerhed, forskning og uddannelse på det nukleare område.
- (20) Der bør også træffes relevante foranstaltninger for at forebygge uregelmæssigheder og svig og for at inddrive midler, der er gået tabt, er udbetalt uretmæssigt eller er anvendt forkert, i overensstemmelse med Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser ⁽⁴⁾, Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder ⁽⁵⁾ samt Rådets forordning (Euratom) nr. 1074/1999 af 25. maj 1999 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) ⁽⁶⁾ —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Vedtagelse af rammeprogrammet

Der vedtages for perioden fra den 1. januar 2012 til den 31. december 2013 et flerårigt rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område (i det følgende »rammeprogrammet«).

Artikel 2

Mål

1. Rammeprogrammet forfølger de generelle mål, der er anført i traktatens artikel 1 og artikel 2, litra a), under særlig

⁽¹⁾ EUT L 358 af 16.12.2006, s. 62.

⁽²⁾ EUT L 90 af 30.3.2007, s. 58.

⁽³⁾ EUT C 139 af 14.6.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT L 312 af 23.12.1995, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2.

⁽⁶⁾ EFT L 136 af 31.5.1999, s. 8.

hensyntagen til nuklear sikkerhed og strålingsbeskyttelse, idet det bidrager til skabelsen af Innovation i EU og tager udgangspunkt i det europæiske forskningsrum.

2. Rammeprogrammet omfatter Fællesskabets aktiviteter vedrørende forskning, teknologisk udvikling, internationalt samarbejde, formidling af tekniske oplysninger og nyttiggørelse samt uddannelse fordelt på to særprogrammer.

3. Det første særprogram omfatter følgende indirekte aktioner:

- a) forskning i fusionsenergi, hvor målet er at udvikle teknologien til en sikker, bæredygtig, miljømæssigt forsvarlig og økonomisk levedygtig energikilde
- b) nuklear fission, sikkerhed og strålingsbeskyttelse, hvor målet er at forbedre sikkerheden i forbindelse med nuklear fission og anden anvendelse af stråling inden for industri og lægevidenskab samt bedre håndtering af radioaktivt affald.

4. Det andet særprogram omfatter Det Fælles Forskningscenters (JRC) direkte forskningsaktiviteter på områderne nuklear affaldshåndtering, miljøpåvirkning og sikkerhed.

5. Målene for og hovedlinjerne i disse to særprogrammer fastsættes i bilag I.

Artikel 3

Maksimumsbeløb og dets fordeling på særprogrammerne

Maksimumsbeløbet for gennemførelse af rammeprogrammet er 2 560 270 000 EUR. Beløbet fordeles således:

a) til særprogrammet, nævnt i artikel 2, stk. 3, som gennemføres i form af indirekte aktioner:

— fusionsenergiforskning:	2 208 809 000 EUR ⁽¹⁾
— nuklear fission, sikkerhed og strålingsbeskyttelse:	118 245 000 EUR

b) til særprogrammet, nævnt i artikel 2, stk. 4, som gennemføres i form af direkte aktioner:

— JRC's nukleare aktiviteter:	233 216 000 EUR.
-------------------------------	------------------

De nærmere regler for Fællesskabets finansielle deltagelse i rammeprogrammet er anført i bilag II.

Artikel 4

Beskyttelse af Unionens finansielle interesser

I forbindelse med de fællesskabsaktioner, der finansieres i henhold til denne afgørelse, finder forordning (EF, Euratom)

nr. 2988/95 og forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 anvendelse på enhver overtrædelse af EU-lovgivningens bestemmelser, herunder overtrædelser af kontraktlige forpligtelser i henhold til rammeprogrammet, som kan tilskrives en økonomisk beslutningstagers handling eller undladelse, der skader eller kunne skade Den Europæiske Unions almindelige budget eller budgetter, der forvaltes af Unionen, ved afholdelse af en uretmæssig udgift.

Artikel 5

Grundlæggende etiske principper

Alle forskningsaktiviteter, der iværksættes under rammeprogrammet, gennemføres under overholdelse af grundlæggende etiske principper.

Artikel 6

Tilsyn, evaluering og redegørelse

1. Kommissionen fører løbende og systematisk tilsyn med gennemførelsen af rammeprogrammet og de tilhørende særprogrammer og skal regelmæssigt aflægge rapport om og formidle resultaterne af dette tilsyn. I begyndelsen af 2013 forelægges der Rådet en særlig tilsynsrapport, som omhandler gennemførelsen af rammeprogrammets aktiviteter inden for nuklear sikkerhed.

2. Efter gennemførelsen af rammeprogrammet lader Kommissionen inden den 31. december 2015 uafhængige eksperter foretage en ekstern evaluering af programmets grundlag, gennemførelse og resultater. Kommissionen fremsender konklusionerne af evalueringen sammen med sine bemærkninger til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

Artikel 7

Ikrafttræden

Denne afgørelse træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. december 2011.

På Rådets vegne

M. KOROLEC

Formand

⁽¹⁾ Inden for dette samlede beløb vil der blive afsat tilstrækkelige midler til andre aktiviteter end opførelsen af ITER, jf. bilag I.

BILAG I

VIDENSKABELIGE OG TEKNOLOGISKE MÅL, TEMAER OG AKTIVITETER

INDLEDNING

Rammeprogrammet består af to dele, hvoraf den ene dækker de »indirekte« aktioner inden for fusionsenergiforskning, nuklear fission og strålingsbeskyttelse og den anden FCC's »direkte« forskningsaktiviteter.

I.A. FORSKNING I FUSIONSENERGI

Mål

At udvikle videnbasen for og virkeliggøre ITER som det væsentligste skridt i retning af udviklingen af prototypereaktorer til kraftværker, som er sikre, bæredygtige, miljømæssigt forsvarlige og økonomisk levedygtige.

Baggrund

Fusionsenergi har potentiale til at yde et stort bidrag til virkeliggørelsen af målet om en bæredygtig og sikker energiforsyning til Unionen om få årtier. Hvis det lykkes, vil der kunne leveres energi, som er sikker, bæredygtig og miljøvenlig. Det langsigtede mål for europæisk forskning i fusionsenergi, som omfatter alle fusionsenergiaktiviteter i medlemsstaterne og associerede tredjelande, er den fælles virkeliggørelse af prototypereaktorer til elværker, som imødekommer alle disse krav og er økonomisk levedygtige.

Hovedprioriteten for strategien til at opnå det langsigtede mål er opførelsen af ITER (et stort forsøgsanlæg, som skal demonstrere fusionskraftens videnskabelige og tekniske gennemførlighed), der skal efterfølges af opførelsen af en demonstrationsmodel af et fusionskraftværk (DEMO). Opførelsen af ITER skal ledsages af et fokuseret program med FoU-støtte til ITER og begrænsede aktiviteter inden for den teknologi og den fysik, som er nødvendig for DEMO.

Den globale dimension af forskning og udvikling i fusion er udtrykt i aftalen af 21. november 2006 om oprettelse af Den Internationale Fusionsenergiorganisation for ITER og aftalen mellem Japans regering og Fællesskabet om den fælles gennemførelse af aktiviteterne under den bredere strategi inden for fusionsenergiforskning⁽¹⁾.

Det internationale samarbejde sikres også gennem otte gældende bilaterale fusions samarbejdsaftaler mellem EU og tredjelande.

Aktiviteter

1. Virkeliggørelse af ITER

Dette omfatter aktiviteter med henblik på den fælles virkeliggørelse af ITER, herunder navnlig forvaltning af den internationale organisation ITER og det europæiske fællesforetagende for ITER, forvaltning og ansættelse af personale, generel teknisk og administrativ bistand, konstruktion af udstyr og installationer samt støtte til projektet under opførelsen.

2. FoU til forberedelse af ITER's drift

Et målrettet fysik- og teknologiprogram skal benytte fusionsforskningsprojektet (JET) og andre anlæg til magnetisk indeslutning, der er relevante for ITER. Under programmet vurderes vigtige ITER-teknologier, ITER-projektvalg konsolideres, og ITER's drift forberedes.

3. Begrænsede teknologiaktiviteter til forberedelse af DEMO-kraftværket

Fusionsmaterialer og nøgleteknologier til fusion skal udvikles yderligere, og det arbejde, der udføres af det hold, der forbereder opførelsen af det internationale fusionsmaterialebestrålingsanlæg (IFMIF), skal fortsætte.

4. Langsigtede FoU-aktiviteter

Der skal gennemføres begrænsede aktiviteter vedrørende forbedrede koncepter til magnetiske indeslutningssystemer (med fokus på forberedelse af driften af W7-X-stellaratoren) samt teori og modellering med henblik på en omfattende forståelse af fusionsplasmaer.

5. Menneskelige ressourcer og uddannelse

På baggrund af ITER's behov på kort og mellemlang sigt og med henblik på videreudvikling af fusion skal der iværksættes initiativer til uddannelse af »ITER-generationen«, så der er personale nok til rådighed med den nødvendige kompetence, uddannelse og erfaring på højt niveau.

⁽¹⁾ EUT L 246 af 21.9.2007, s. 34.

6. Infrastrukturer

ITER skal være en ny forskningsinfrastruktur med en stærk europæisk dimension.

7. Industri- og teknologioverførsel

Der er behov for nye organisatoriske strukturer for at sikre hurtig overførsel af ITER-innovation til den europæiske industri. Denne opgave skal løses af Fusion Industry Innovation Forum, som skal udvikle en køreplan for fusions-teknologi og initiativer til udvikling af menneskelige ressourcer med fokus på innovation og potentiale til at udvikle nye produkter og tjenester.

I.B. NUKLEAR FISSION, SIKKERHED OG STRÅLINGSBESKYTTELSE

Mål

At etablere et solidt videnskabeligt og teknisk grundlag med henblik på at fremskynde udviklingen af praktiske foranstaltninger til sikrere håndtering af langlivet radioaktivt affald, at styrke navnlig sikkerheden ⁽¹⁾, samtidig med at der bidrages til ressource- og omkostningseffektivitet i forbindelse med kerneenergi, og sikre et robust og socialt acceptabelt system til beskyttelse af mennesker og miljø mod virkningerne af ioniserende stråling.

Baggrund

Kernekraft udgør et element i debatten om bekæmpelse af klimaændringer og mindsning af Europas afhængighed af importeret energi. Inden for en bredere sammenhæng med at finde frem til fremtidens bæredygtige energimix vil rammeprogrammet gennem sine forskningsaktiviteter også bidrage til debatten om fordele og begrænsninger i forbindelse med nuklear fissionsenergi med henblik på en lavemissionsøkonomi. Når der sikres endnu højere sikkerhedsstandarder, vil mere avanceret kernekraftteknologi også kunne stille betydelige forbedringer i udsigt, hvad angår effektivitet og forbrug af ressourcer, og frembringe mindre affald end nuværende teknologier. Der vil blive lagt størst mulig vægt på nukleare sikkerhedsaspekter.

Der er fortsat behov for en indsats, der kan sikre, at Fællesskabet fastholder sin enestående position, hvad sikkerhed angår, og at forbedring af strålingsbeskyttelsen fortsat er et prioriteret område. De vigtigste spørgsmål er reaktorsikkerhed under drift og håndtering af langlivet affald, der begge behandles som led i et løbende arbejde på teknisk niveau, idet der dog også er brug for bidrag fra politisk side og fra borgerne. I forbindelse med al anvendelse af stråling, både inden for industri og lægevidenskab, er det vigtigste princip beskyttelse af mennesker og miljøet. Alle temaerne i dette afsnit er karakteriseret ved et grundlæggende ønske om at sikre et højt sikkerhedsniveau.

Siden ikrafttrædelsen af det syvende Euratomrammeprogram er der lanceret tre store europæiske samarbejdsinitiativer inden for videnskab og teknologi på det nukleare område. Det drejer sig om Teknologiplatformen for Bæredygtig Kerneenergi (SNETP), Implementing Geological Disposal Technology Platform (IGDTP) og Multidisciplinary European Low-Dose Initiative (MELODI). Aktiviteterne for både SNETP og IGDTP svarer nøje til prioriteterne i den strategiske energiteknologiplan, og en kernegruppe af organisationer under SNETP er ansvarlig for implementeringen af ESNI, det europæiske industriinitiativ for bæredygtig kernekraft. De udfører aktiviteter, der er omfattet af rammeprogrammet, navnlig for så vidt angår nuklear sikkerhed.

Der er øget interaktion mellem SNETP, IGDTP og MELODI og andre interesseforummer på EU-niveau, som f.eks. Det Europæiske Kerneenergiforum og European Nuclear Safety Regulators Group (Ensreg), og yderligere synergi vil efter omstændighederne blive tilstræbt gennem rammeprogrammets aktiviteter, samtidig med at der erindres om, at udviklingen af industriprodukter og -tjenesteydelser bør finansieres af industrien selv.

Rammeprogrammet er kendetegnet ved et altoverskyggende ønske om at fremme høje sikkerhedsniveauer, også under hensyntagen til den internationale sammenhæng. Programmet vil også fortsat støtte initiativer, der skal sikre, at anlæg, uddannelse og uddannelsesmuligheder i Europa forbliver relevante i forhold til det nuværende fokus for de nationale programmer og i forhold til EU's bedste interesser som helhed, særlig for så vidt angår nuklear sikkerhed og strålingsbeskyttelse. Dette vil mere end noget andet sikre en passende sikkerhedskultur.

Aktiviteter

1. Håndtering af endeligt radioaktivt affald

Implementeringsorienterede forskningsaktiviteter vedrørende de resterende centrale aspekter af deponering i dybtliggende geologiske lag af brugt brændsel og langlivet radioaktivt affald og om nødvendigt demonstration af teknologier og sikkerhed samt støtte til udviklingen af en fælles europæisk holdning til de væsentligste spørgsmål i forbindelse med affaldshåndtering fra udledning til bortskaffelse.

⁽¹⁾ Forskningsaktiviteter inden for nuklear sikkerhed er omhandlet i afsnit II »Det Fælles Forskningscenters nukleare aktiviteter«.

2. Reaktorsystemer

Forskning, der skal understøtte sikker drift af alle relevante reaktorsystemer (herunder brændselskredsløbsanlæg), som er i brug i Europa, eller, i det omfang det er nødvendigt for at fastholde generel ekspertise inden for nuklear sikkerhed i Europa, de reaktortyper, som vil kunne anvendes i fremtiden, med fokus udelukkende på sikkerhedsaspekterne, herunder alle aspekter, som f.eks. separation og transmutation, i forbindelse med brændselskredsløbet. Ledsageforanstaltninger, som skal bidrage til debatten om et bæredygtigt energimiks i Europa.

3. Strålingsbeskyttelse

Forskning i navnlig risiciene fra lave doser, medicinske anvendelser og håndtering af uheld for at tilvejebringe det videnskabelige grundlag for et robust, retfærdigt og socialt acceptabelt beskyttelsessystem, som også tager hensyn til fordelene ved anvendelse af stråling på det lægevidenskabelige område og i industrien.

4. Infrastruktur

Støtte til brug og fortsat tilgængelighed af de vigtigste forskningsinfrastrukturer samt samarbejde mellem disse inden for ovennævnte prioriterede tematiske områder.

5. Menneskelige ressourcer og uddannelse

Støtte til bevarelse og videreudvikling af videnskabelig kompetence og personalekompetencer med henblik på at sikre, at der er forskere, teknikere og andre ansatte med passende kvalifikationer til rådighed i den nukleare sektor på lang sigt.

II. DET FÆLLES FORSKNINGSCENTERS (JRC) NUKLEARE AKTIVITETER

Mål

FFC's nukleare særprogram sigter mod at opfylde traktatens FoU-krav, med særlig vægt på nuklear sikkerhed og strålingsbeskyttelse, og at yde støtte til Kommissionen og medlemsstaterne inden for områderne sikkerhedskontrol og ikke-spredning, affaldshåndtering, nukleare anlægs og brændselskredsløbs sikkerhed, radioaktivitet i miljøet og strålingsbeskyttelse. FFC skal styrke sin rolle yderligere som europæisk referencecenter for formidling af oplysninger og uddannelse af professionelle og unge forskere, navnlig på områderne nuklear sikkerhed og sikring og strålingsbeskyttelse.

Baggrund

Der er et åbenbart behov for at udvikle viden, færdigheder og kompetencer til at sikre den nødvendige videnskabelige, tidssvarende, uafhængige og pålidelige ekspertise til støtte for EU's politikker på områderne nukleare reaktorer og brændselskredsløbs sikkerhed, nukleare sikkerhedsforanstaltninger og sikkerhed. Den kundeorienterede støtte til EU's politik, som er fremhævet i FFC's mission, skal suppleres med en proaktiv rolle i det europæiske forskningsrum i form af forskningsaktiviteter af høj kvalitet, der skal gennemføres i tæt samarbejde med industrien og andre organer, og i form af udvikling af netværk med offentlige og private institutioner i medlemsstaterne.

Aktiviteter

1. Håndtering af nukleart affald og miljøpåvirkning skal fokusere på at reducere usikkerhed og løse åbne spørgsmål inden for affaldsdeponering for at udvikle effektive løsninger til håndtering af højradioaktivt affald ved hjælp af de to almindeligste løsninger (direkte deponering eller separation og transmutation). Der skal også udvikles aktiviteter til fremme af forståelsen og modellering af fysiske, kemiske og grundlæggende egenskaber for aktinider, og databasen for højpræcise nukleare referencedata med henblik på kerneenergi og ikke-nukleare anvendelsesområder (f.eks. medicin). Med henblik på at opnå en større radiologisk beskyttelse vil der blive foretaget en yderligere udvikling af miljømodeller af radioisotopspredning i kombination med overvågningsprøver inden for miljømæssig radioaktivitet til støtte for enretningen af de nationale overvågningsprocesser og -systemer.
2. Nuklear sikkerhed skal bidrage til gennemførelse af forskning inden for eksisterende og nye brændselskredsløbs sikkerhed med hovedvægten på reaktorsikkerhed for de nuværende reaktorer i EU. Forskningen skal desuden omfatte reaktorsikkerhed for nye innovative strukturer, sikkerheds- og sikkerhedsforanstaltningsaspekterne af innovative brændselskredsløb, fremskreden udbrænding eller nye brændselstyper. Der skal også sigtes mod at udvikle sikkerhedskrav til og avancerede evalueringsmetoder for reaktorsystemer, der er relevante for den nukleare sikkerhed i Europa. Herudover skal FFC samordne det europæiske bidrag til FoU-initiativet Generation IV International Forum ved at fungere som integrerende faktor og udbrede forskning på dette område. Endvidere skal FFC stille videnskabelig ekspertise til rådighed vedrørende nukleare driftsforstyrrelser og ulykker.
3. Nuklear sikkerhed skal yderligere støtte opfyldelsen af Fællesskabets tilsagn, navnlig udvikling af metoder til kontrol af brændselskredsløbsanlæg, gennemførelse af tillægsprotokollen, herunder indsamling af miljøprøver og integrerede sikkerhedsforanstaltninger samt forebyggelse af spredning af nukleart og radioaktivt materiale i forbindelse med ulovlig handel med disse materialer, herunder nuklear eftersporning.

BILAG II

FINANSIERINGSORDNINGER

Under hensyn til deltagelsesreglerne for gennemførelsen af rammeprogrammet støtter Fællesskabet forskning og teknologisk udvikling, herunder demonstration, i særprogrammerne gennem en række finansieringsordninger. Disse ordninger vil enten alene eller kombineret med andre blive anvendt til at finansiere forskellige kategorier af aktiviteter, der gennemføres i rammeprogrammets løbetid.

1. FINANSIERINGSORDNINGER FOR FUSIONSENERGI

Aktiviteterne i forbindelse med forskning i fusionsenergi er af en sådan art, at der er behov for særlige foranstaltninger. Der ydes økonomisk støtte til aktiviteter, der gennemføres efter procedurerne i:

- 1.1. associeringskontrakterne mellem Kommissionen og medlemsstater eller fuldt associerede tredjelande eller mellem Kommissionen og enheder i medlemsstaterne eller fuldt associerede tredjelande, som varetager gennemførelsen af en del af Fællesskabets forskningsprogram for fusionsenergi i medfør af traktatens artikel 10
- 1.2. den multilaterale aftale European Fusion Development Agreement, der er indgået mellem Kommissionen og organisationer, der er etableret i, eller som handler på vegne af, medlemsstater og associerede lande, der bl.a. danner rammen om yderligere forskning i fusionsteknologi i associerede organisationer og i industrien, for anvendelse af JET-faciliteterne og for det europæiske bidrag til det internationale samarbejde
- 1.3. det europæiske fællesforetagende for ITER baseret på bestemmelserne i traktatens artikel 45-51
- 1.4. internationale aftaler mellem Fællesskabet og tredjelande om aktiviteter inden for forskning i og udvikling af fusionsenergi, navnlig ITER-aftalen og aftalen om den bredere strategi
- 1.5. eventuelle andre multilaterale aftaler mellem Fællesskabet og associerede organisationer, særlig aftalen om personalemobilitet
- 1.6. aktioner med omkostningsdeling, der tager sigte på at fremme og bidrage til forskning i fusionsenergi med organer i medlemsstaterne eller tredjelande, der er associeret med rammeprogrammet, men som ikke har indgået nogen associeringsaftale.

Ud over ovennævnte aktiviteter kan der træffes foranstaltninger til fremme og udvikling af menneskelige ressourcer, stipendier og integrerede infrastrukturinitiativer såvel som specifikke støtteforanstaltninger, særlig for at samordne forskningen i fusionsenergi, iværksætte undersøgelser til støtte for disse aktiviteter og støtte publikationer, informationsudveksling samt uddannelse med henblik på at fremme teknologioverførsel.

2. FINANSIERINGSORDNINGER PÅ ANDRE OMRÅDER

Rammeprogrammets aktiviteter på andre områder end fusionsenergi finansieres gennem en række finansieringsordninger. Disse ordninger vil enten alene eller kombineret med andre blive anvendt til at finansiere forskellige kategorier af aktiviteter, der gennemføres i rammeprogrammets løbetid.

I beslutninger om særprogrammer, arbejdsprogrammer og forslagsindkaldelser anføres efter omstændighederne:

- hvilke typer ordninger der anvendes til finansiering af de forskellige kategorier af aktiviteter
- hvilke deltagerkategorier (f.eks. forskningsorganisationer, universiteter, industri, offentlige myndigheder) der kan komme i betragtning
- hvilke aktivitetstyper (forskning, udvikling, demonstration, uddannelse, formidling, vidensoverførsel og andre beslægtede aktiviteter) der kan finansieres gennem de forskellige ordninger.

Kan flere finansieringsordninger komme i betragtning, kan det i givet fald anføres i arbejdsprogrammerne, hvilken ordning der skal bruges til det emne, forslagsindkaldelsen vedrører.

Der er følgende finansieringsordninger:

a) Støtte til aktioner, der primært gennemføres på grundlag af forslagsindkaldelser:

1. Samarbejdsprojekter

Støtte til forskningsprojekter, der gennemføres af konsortier med deltagere fra forskellige lande, og som sigter mod at udvikle ny viden, ny teknologi, produkter eller fælles forskningsressourcer. Projekternes størrelse, omfang og interne organisation kan variere alt efter område og emne. Projekterne kan variere i størrelse fra små eller mellemstore fokuserede forskningsprojekter til større integrerede projekter, som mobiliserer betydelige ressourcer til virkeliggørelse af et nærmere bestemt mål. Støtte til uddannelse og karriereudvikling for forskere vil blive omfattet af projektets arbejdsplaner.

2. Ekspertisenet

Støtte til fælles forskningsprogrammer, der gennemføres af forskellige forskningsorganisationer, som integrerer deres aktiviteter på et givet område, der udføres af forskerhold som et led i langsigtet samarbejde. Disse fælles forskningsprogrammer gennemføres på grundlag af et formelt tilsagn fra disse organisationer. Støtte til uddannelse og karriereudvikling for forskere vil blive omfattet af projektets arbejdsplaner.

3. Samordning og støtte

Støtte til aktiviteter, der sigter mod at samordne eller støtte forskningen (netværkssamarbejde, udveksling, adgang på tværs af landegrænser til forskningsinfrastruktur, undersøgelser, konferencer, bidrag under opbyggelsen af ny infrastruktur osv.) eller fremme udviklingen af menneskelige ressourcer (f.eks. netværkssamarbejde og etablering af uddannelsessystemer). Disse aktioner kan også gennemføres med andre midler end gennem forslagsindkaldelser.

b) For at støtte aktiviteter, der gennemføres med hjemmel i afgørelser, der vedtages af Rådet på forslag af Kommissionen, vil Fællesskabet yde økonomisk støtte til stort anlagte initiativer, der finansieres fra flere kilder på følgende måde:

— finansieringstilskud til gennemførelse af fællesforetagender, der bygger på procedurerne og bestemmelserne i traktatens artikel 45-51

— finansieringstilskud til udvikling af ny infrastruktur af europæisk interesse.

Fællesskabet gennemfører finansieringsordningerne i overensstemmelse med Rådets forordning (Euratom) nr. 139/2012 af 19. december 2011 om regler for virksomheders, forskningscentres og universiteters deltagelse i indirekte aktioner under Det Europæiske Atomenergifællesskabs rammeprogram og for formidling af forskningsresultater (2012-2013) ⁽¹⁾, for så vidt angår deltagelsesregler for virksomheder, forskningscentre og universiteter, de relevante statsstøtteinstrumenter, særlig rammebestemmelserne om statsstøtte til forskning og udvikling samt internationale regler på området. I overensstemmelse med disse internationale regler skal det være muligt at foretage en individuel vurdering af omfanget og arten af den finansielle deltagelse, især hvis der er mulighed for andre former for offentlig finansiering, herunder fra andre EU-finansieringskilder såsom Den Europæiske Investeringsbank.

For deltagere i en indirekte aktion, der gennemføres i en region med udviklingsefterslæb (konvergensregioner som defineret i artikel 5 i Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 af 11. juli 2006 om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden og ophævelse af forordning (EF) nr. 1260/1999 ⁽²⁾, herunder regioner, som kan modtage tilskud fra strukturfondene under konvergensmålsætningen, regioner, som kan modtage støtte fra Samhørighedsfonden, og fjernområder), ydes der supplerende tilskud fra strukturfondene, hvor dette er muligt og hensigtsmæssigt.

3. DIREKTE AKTIONER — DET FÆLLES FORSKNINGSCENTER

JRC skal gennemføre aktiviteter, der betegnes direkte aktioner, i Fællesskabet i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2012/95/Euratom af 19. december 2011 om særprogrammet for Det Fælles Forskningscenters gennemførelse af direkte aktioner under Det Europæiske Atomenergifællesskabs rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område (2012-2013) ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Se side 1 i denne EUT.

⁽²⁾ EUT L 210 af 31.7.2006, s. 25.

⁽³⁾ Se side 40 i denne EUT.